

Jaarverslag 2023

Home-Start Leuven

Naamsestraat 153-155 | 3000 Leuven | leuven@homestartvlaanderen.be | 0492 43 67 09
www.homestartvlaanderen.be

home
start

gezinsondersteuning
aan huis

Inleiding

Het jaarverslag van Home-Start Leuven toont het geheel van de realisaties van de werking in 2023 en werpt een blik naar 2024.

Dankzij de inzet van de vele vrijwillige Leuvense gezinsondersteuners, de steun van de stad Leuven en de intense samenwerking met het Huis van het Kind Leuven, blikken wij tevreden terug op het voorbije jaar.

Samen werken aan een veerkrachtige stad

Home-Start Leuven is een samenwerkingsproject tussen Home-Start Vlaanderen vzw, Huis van het Kind Leuven en het stadsbestuur Leuven. Samen werken we aan de realisatie van

- enkele duurzame ontwikkelingsdoelen, zoals armoede reduceren (SDG 1), het welzijn van iedereen verhogen (SDG 3), toegankelijk onderwijs (SDG 4), ongelijkheid verminderen (SDG 10), werken aan een veerkrachtige stad (SDG 11) en partnerschappen creëren (SDG 17).
- volgend doel, actieplan en actie uit het meerjarenplan van de stad Leuven:
 - Doelstelling BD000001 - Leuven, stad waar (kwetsbare) inwoners actief deelnemen aan de samenleving.
 - Actieplan AP000003 - Blijvend ondersteunen van (kwetsbare) gezinnen, met aandacht voor de kinderen en jongeren.
 - Actie AC000010 - Ondersteunen van laagdrempelige gezinswerkingen en projecten die kwetsbare gezinnen bereiken
 - Meerjarenplan MJP003752 - Specifieke toelage met samenwerkingsovereenkomst aan VZW Domo voor de vrijwilligerswerking van integrale gezinsondersteuning aan huis

Home-Start Leuven is erkend door Opgroeien als mobiel initiatief in de preventieve gezinsondersteuning.

Home-Start Leuven biedt als vrijwilligersorganisatie laagdrempelige, preventieve gezinsondersteuning aan huis voor gezinnen met jonge kinderen, vanaf de zwangerschap tot 12 jaar.

Door de wekelijkse aanwezigheid van een opgeleide vrijwilliger in het gezin, vergroot Home-Start de draagkracht, weerbaarheid en opvoedingsvaardigheden van de ouders, werken vrijwilligers aan de verbreding van het sociaal netwerk en het ontwikkelen van talenten en wordt er actief ingezet op het realiseren van de grondrechten, zodat gezinnen volwaardig kunnen participeren aan alle domeinen van de samenleving.

Preventie door presentie

Tijdens een Home-Starttraject ervaren kinderen, jongeren en ouders hun sterke kanten en hoe ze hun sociaal netwerk kunnen inzetten, zodat ze veel voorkomende problemen die bij het normale opvoeden en opgroeien horen, zelf kunnen oplossen.

Home-Start, een internationaal verhaal

Home-Start Vlaanderen is lid van Home-Start Worldwide, een internationale beweging van gezinsondersteunende initiatieven die gezinnen aan huis ondersteunen volgens de krachtgerichte en netwerkversterkende visie en aanpak in het Home-Startprogramma. Door deze aansluiting engageren we ons voor een meer kwalitatieve en evidence based werking in samenwerking met partners in binnen- en buitenland. In 2023 was Home-Start Vlaanderen actief op 12 locaties, in 12 steden en gemeenten.

Professionalisering van de organisatie in 2023

De kwaliteitsbewaking, coaching en opleiding van de lokale coördinatoren, het organiseren van een lerend netwerk met uitwisseling tussen coördinatoren in Vlaanderen en Brussel, het ter beschikking stellen van de algemene visie en methode, formulieren en werkdocumenten, de toegang tot de centrale database en registratiesysteem en het opstarten van nieuwe werkingen, wordt ondersteund vanuit de centrale werking van Home-Start Vlaanderen.

De **nieuwe impacttool** die door Home-Start, De Katrol en het Kenniscentrum Gezinswetenschappen ontwikkeld en voorgesteld werd op de studiedag “De brede gezinsondersteuning door de bril van impact. Een toekomst voor impactmetingen?” op 12 mei op de Odisee campus Gezinswetenschappen is sinds juli 2023 volop in gebruik.

We realiseerden verder het **project ‘Gelijkwaardig en betrokken ouderschap in beeld’** in samenwerking met Odisee en LUCA School of Arts Narafi. Dit voorjaar vonden 10 rondetafelgesprekken plaats met ouders en vrijwilligers. We telden 56 deelnemers, waarvan 16 vaders en 40 moeders. In de semi-structureerde interviews werd er door studenten Gezinswetenschappen gesproken met 10 gezinnen. Studenten mochten 13 personen te woord staan – 7 moeders en 5 vaders. Er werden 11 participerende kinderen rechtstreeks betrokken bij het onderzoeksproject (vooral in het maken van audiovisueel of ander beeldmateriaal).

- 19 01 2023: focusgroep in Leuven met ouders over het thema ouderschap.
- 31 01 2023: focusgroep in Leuven met vrijwilligers over het thema ouderschap.
- 07 06 2023: gezinsactiviteit rond ouderschap in samenwerking met De RuimteVaart in Leuven (workshops voor kinderen en voor ouders): ‘Wat een familie!’.

De resultaten en bevindingen van deze gesprekken en het foto- en bewegend beeldmateriaal dat werd ontwikkeld, wordt vanaf 30 januari 2024 tentoongesteld op Odisee, campus Schaarbeek. De tentoonstelling reist daarna verder door Vlaanderen en Brussel, en zal ook in Leuven een tussenstop maken.

Dertig jaar verbindend op weg met gezinnen

In 2023 vierden wij het dertig jaar bestaan van de vzw en de Home-Startwerking in Vlaanderen. Dat werd gevierd op donderdag 7 maart in het Vlaamse Parlement. 90 aanwezigen woonden een inspirerend programma bij.

Gaby Jennes ging als voorzitter in vogelvlucht door onze geschiedenis, algemeen coördinator Karlien Craps ging eerst in gesprek met vrijwilliger Peter en ouders Aisha en Mostafa en ging verder met Gerda Groen, programmamanager Nederland, in overleg over Home-Start vandaag.

Rudy De Cock (Agentschap Opgroeien), Veer Dusauchoit (bestuurslid Home-Start Vlaanderen vzw) en professor Wim Van Lancker (professor sociaal werk en sociaal beleid KULeuven) gingen in een pittig debat onder leiding van Tim Pauwels.

Hilde Crevits, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin, sloot het academisch gedeelte af met een videoboodschap.

Een fotooverslag van die dag en de boodschap van minister Crevits vind je op de website van Home-Start Vlaanderen: <https://www.homestartvlaanderen.com/30jaarhome-start>.

Afscheid collega

In februari namen we afscheid van een collega. Haar plotse overlijden kwam hard aan bij de collega's en vrijwilligers. We zorgden voor de nodige communicatie, gingen in gesprek met haar partner en kinderen, waren aanwezig op de afscheidsviering en organiseerden zelf een afscheidsmoment voor vrijwilligers en collega's.

1. Mobiele gezinsondersteuning aan huis

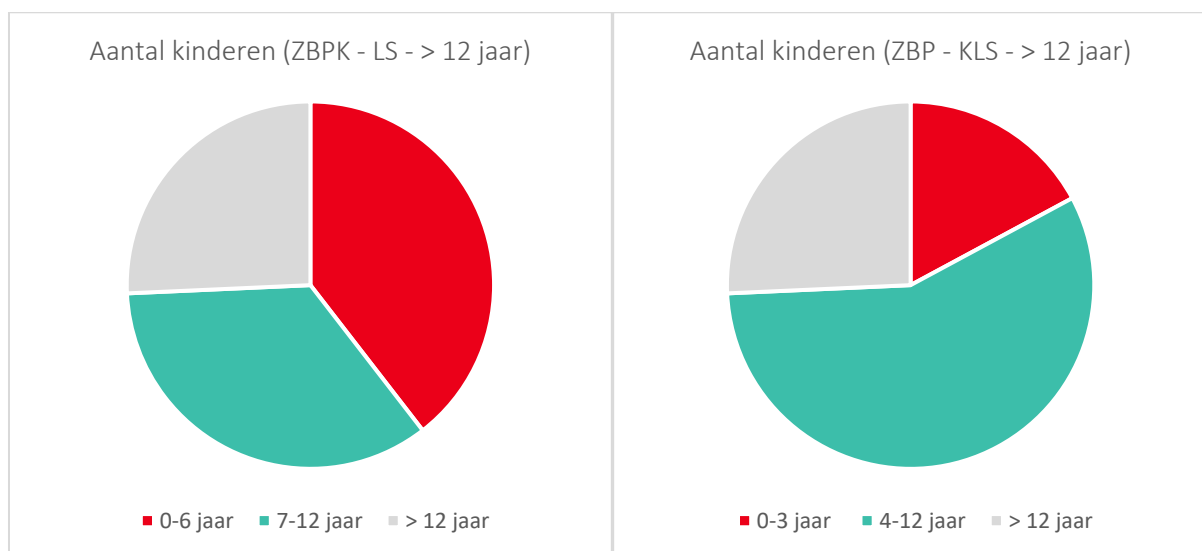
1.1. De gezinnen

1.1.1. Aantal ondersteunde gezinnen

In de loop van het jaar 2023 waren er bij Home-Start Leuven 84 ondersteuningstrajecten in 78 gezinnen.

Totaal aantal bereikte kinderen: 210

- 0-3 jaar: 36
- 4-12 jaar: 120
- 0-6 jaar: 83
- 7-12 jaar: 73
- + 12 jaar: 54

*Z = zwanger *B = baby *P = peuter *K = kleuter *LS = lagere school

1.1.2. Profiel van de Home-Startgezinnen

Home-Start Leuven richt zich naar gezinnen, die niet alleen over te weinig inkomen, maar ook over te weinig hulpbronnen beschikken om moeilijkheden het hoofd te bieden en volwaardig te participeren aan alle domeinen van de samenleving.

De gezinnen die Home-Start Leuven bereikt, kenmerken zich door een multi-complex karakter van problemen: er zijn niet alleen het onzeker inkomen, schulden of een zwakke positie op de arbeidsmarkt, maar ook een kwetsbare huisvestingssituatie, lichamelijke en psychosomatische klachten, conflictueuze relaties en/of het ondergebruik van rechten en diensten. De gezinnen leven vaak in een maatschappelijk isolement.

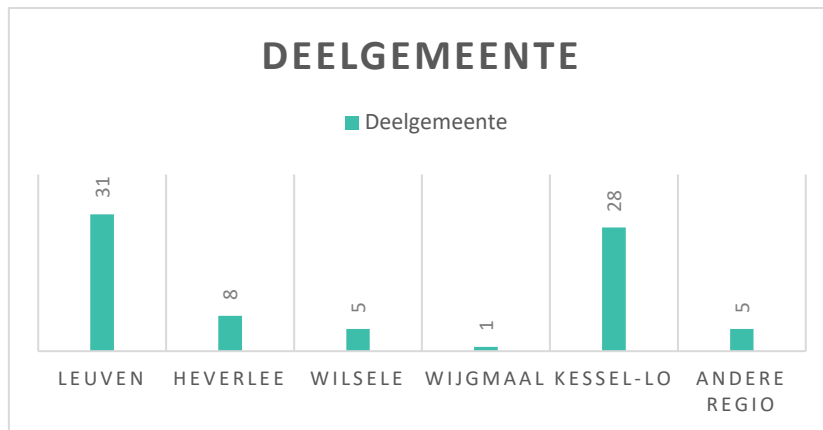
	2020	2021	2022	2023
Alleenstaand ouderschap	48%	46%	42%	42%
Nieuwkomers (-5jr in België)	30%	28%	22%	18%
Thuistaal anders dan het Nederlands	82%	82%	78%	76%
Geen inkomen uit arbeid	43%	37%	39%	29%
Psychische kwetsbaarheid (*)	17%	28%	32%	44%
Fysieke beperking (**)	-	10%	14%	26%
Perinatale ondersteuning	27%	35%	31%	38%
Jong- en tienerouderschap	-	4%	3%	4%
Minstens 1 kind jonger dan 7 jaar	78%	68%	63%	67%
Enkel kinderen ouder dan 6 jaar	22%	32%	37%	33%

(*) Gezinnen waar bij één van de gezinsleden een diagnose gesteld werd of problematiek gekend is. Voorbeeld: mama in opname, kinderen met ASS, jeugdpsychiatrie, ...

(**) Gezinnen waar bij één van de gezinsleden kampt met een fysieke beperking.

De culturele achtergrond of afkomst van de ondersteunde gezinnen in Leuven is heel divers.

- Afrika: Rwanda (1), Marokko (13), Kameroen (3), Somalië (1), Congo (1), Eritrea (2), Algerije (2), Ghana (2), Ethiopië (2), Tanzania (2), Ivoorkust (1), Guinee (4), Sierra Leone (1), Tunesië (1), Senegal (1), Burundi (1) en Kenia (1). 1 gezin heeft een dubbele Afrikaanse achtergrond, namelijk Somalië/Tanzania. 1 gezin met een Afrikaans/Aziatische achtergrond: Marokko/Irak.
- Azië: Tibet (1), Irak (7), Nepal (1), Pakistan (3), Syrië (4), Iran (1), Koerdistan (1), Tsjetsjenië (1), Vietnam (1) en Tunesië (1). 1 gezin heeft een dubbele Aziatische achtergrond, namelijk Tibet/Bangladesh. 1 gezin met een Aziatische/Europese achtergrond: China/Italië.
- Europa: Roemenië (1), 14 gezinnen zijn van Belgische origine, waarvan 1 met een Chinese culturele achtergrond. 2 Belgische gezinnen hebben een gemengde achtergrond; Belgisch/Tunesisch en Belgisch/Turks.
- Zuid-Amerika: Suriname (1).

De 78 gezinnen die Home-Start Leuven in 2023 ondersteunde, wonen in Leuven centrum of één van de deelgemeenten: Leuven centrum (31), Heverlee (8), Wilsele (5), Wijgmaal (1) en Kessel-Lo (28). Enkele gezinnen werden ondersteund in een gemeente buiten Leuven (5), nadat ze verhuisd zijn uit Leuven. De ondersteuning werd gedurende een jaar geleidelijk aan afgebouwd. Van de 3 gezinnen die naar Herent verhuisden/in Herent wonen, werden er 2 vanaf 1 februari 2023 verder opgevolgd door de nieuwe Home-Startwerking in Herent. De overdracht van enkele gezinnen aan de nieuwe werking in Herent heeft een lichte impact gehad op het aantal Leuvense ondersteuningstrajecten.

D. is een alleenstaande Somalische, jonge vrouw van 22 jaar. Tijdens haar verblijf in Somalië deze zomer is ze getrouwd en zwanger geworden van een eerste kindje. De partner woont nog in Somalië. D. werkte als zorgkundige, maar is momenteel in ziekteverlof omwille van de zwangerschap. D. heeft een moeder, jongere broer en zus die in de buurt wonen. Ze voelt zich toch eenzaam. Er is maar beperkte ondersteuning vanuit de eigen context. D. is zeer ondernemend en zoekt proactief naar oplossingen.

D. heeft grote frustraties omdat ze geen andere woonst vindt, ondanks haar inkomen en goede taalkennis van het Nederlands. Ze dreigt op straat te belanden, maar kan tijdelijk terecht in een woning van de Directe Opvang van het CAW. Ze staat op de wachtlijst voor een sociale woning.

Home-Startvrijwilliger K. staat D. volop bij in de zoektocht naar andere ruimere woning, ze regelde babymateriaal uit Kirikou, luistert naar de zorgen van D. rond de zwangerschap en bevalling. Ze is een echte steunfiguur in deze perinatale periode voor D. en de baby die op komst is.

1.2. De aanmelders

1.2.1. De aanvraag en aanmelders

Totaal aantal aanmeldingen in 2023: 108
waarvan na de wachtlijststop: 89

Aanvaarde aanmeldingen: 26

- Waarvan 15 nieuw aangemeld
- Waarvan 11 opnieuw aangemeld na eerdere ondersteuning

Aantal niet aanvaarde aanmeldingen na de wachtlijststop: 82

Eind 2023 staan er 15 gezinnen op de wachtlijst, waarvan er 7 in 2023 nog geen ondersteuning kregen.

De gemiddelde wachttijd voor gezinnen vooraleer de opstart van de ondersteuning bedraagt in Leuven net iets minder dan 5 maanden, waarvan de langste wachttijd 21 maanden was. Bij 6 gezinnen konden we ongeveer onmiddellijk of na maximum 2 weken wachten ondersteuning bieden.

Er vonden 143 huisbezoeken plaats:

- 16 intakegesprekken
- 20 voorstellingen van een nieuw startende vrijwilliger
- 10 afrondingsgesprekken
- 9 afrondingsgesprekken waarbij het gezin terug op de wachtlijst kwam
- 77 afstemmingsgesprekken
- 11 keer wachtlijstzorg

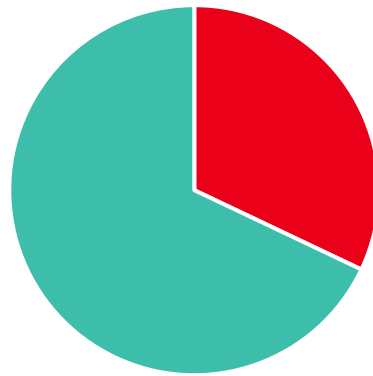
In 2023 namen we 10x deel aan een (zorg)overleg samen met andere partners en het gezin.

Overzicht toeleiders van de gezinnen in ondersteuning en op de wachtlijst:

Gezin meldde zichzelf aan al dan niet na een eerder traject (30), Kind en Gezin (7), VCLB (4), Parelwerking UZ Leuven (8), WGC De Ridderbuurt (3), CAW Leuven (1), Parelwerking Heilig-Hart Ziekenhuis Leuven (1), WGC De Central (3), CKG De Schommel (3), Resonans vzw (2), OCMW Leuven (1), via een Home-Startvrijwilliger (5), CBE Open School (2), OCMW Herent (1), Yuneco (1), Zorg Leuven (1), WGC Caleido (1), Pleegzorgdienst (1), Jeugdrechtbank/OCJ (1), Amber vzw (3), Werf Gezinscoach (1), Sancta Maria Basisschool (1) en De Bakermat (2).

Sommige aanmeldingen gebeurden door 2 toeleiders samen: 't Lampeke en een zelfstandige vroedvrouw (1) en OCMW en Parelwerking UZ Leuven (1).

Aanmeldingen

■ Gezin zelf ■ Andere aanmelder

2. De ondersteuning

2.1. In cijfers

De ondersteuning door de Home-Startvrijwilligers gebeurt vanuit een preventieve invalshoek en is gericht op het versterken van het gezin. Door wekelijks en liefst zo vroeg mogelijk aanwezig te zijn in het gezin en activiteiten met kinderen en ouders te ondernemen, ontstaat er een vertrouwensrelatie die toelaat bruggen te slaan naar een breder netwerk, zoals organisaties en de buurt, of relaties met hun netwerk te herstellen.

Het ontbreken van een sociaal netwerk voor praktische en emotionele steun, opvoedingsonzekerheid, hulp bij het schoolse gebeuren en taalondersteuning zijn de vaakst voorkomende vragen bij de aanmelding.

2.1.1. Gestarte en gestopte trajecten

Totaal aantal opgestarte ondersteuningstrajecten in 2023: 24, waarvan 16 nieuw opgestart en 8 gezinnen werden al eerder ondersteund.

Totaal aantal gestopte en afgeronde gezinsondersteuningstrajecten in 2023: 21 Bij **deze gezinnen** konden we de ondersteuning definitief afronden en maakten we van het **afrondingsgesprek** gebruik om ze verder op weg te helpen, indien nodig. In 2023 konden heel wat oudere ondersteuningstrajecten afgerond worden, omwille van de Home-Startmethodiek, waarbij de focus doorheen de ondersteuning ligt op het empoweren van en het leggen van de regie bij ouders.

Twee maanden na de opstart van een ondersteuningstraject wordt het ondersteunde gezin opgebeld door de coördinator of vrijwilligerscoach voor een **afstemmingsgesprek**. Zes maanden na de opstart van een traject volgt er een **opvolgingsgesprek**. In Leuven werken we met meters die de start van het ondersteuningstraject van de vrijwilliger mee opvolgen. De coördinator houdt het halfjaarlijks opvolgingsgesprek met het gezin. Bij het beëindigen van een traject wordt er een uitgebreid **afrondingsgesprek** gedaan met het gezin, waarin er ruimte is voor eventuele toeleiding naar verdere ondersteuning.

2.1.2. Duur van de ondersteuning

Gemiddelde duurtijd van de ondersteuning van de 21 **gestopte gezinnen** in 2023 bedroeg het voorbije jaar 33 maanden.

De langste duurtijd was 108 maanden (of 9 jaar). Echter, vanuit onze Home-Startvisie proberen we sneller onze trajecten af te ronden en doorheen de ondersteuning te focussen op de regie van ouders in de opvoeding. Veel van de oudere trajecten hebben we in 2023 kunnen afronden, wat maakt dat de gemiddelde duurtijd van de gestopte gezinnen zo hoog ligt.

2.1.3. Aantal ondersteuningsmomenten

In 2023 vonden er 2239 **effectieve ondersteuningsmomenten** plaats. Dit is echter een schatting gebaseerd op het gemiddelde van de effectieve cijfers die de vrijwilligers registreren, verruimd naar het totaal aantal vrijwilligers.

Het gemiddeld aantal ondersteuningsmomenten per gezin is **10 per 3 maanden**, gemiddeld brengen vrijwilligers **2 tot 4 uur per week** door in hun gezin tijdens een ondersteuningsmoment.

2.2. Aard van de ondersteuning

Vrijwilligers maken tijdelijk deel uit van het sociaal netwerk van een gezin. Ze hebben de tijd om een relatie op te bouwen met de gezinsleden en vanuit deze relatie op maat en tempo van het gezin te werken aan duurzame verandering. De gelijkwaardigheid en belangeloze en onvoorwaardelijke inzet van de vrijwilliger, de (h)erkenning die de ouders ervaren in het gesprek met de vrijwilliger, maken het mogelijk om gezinnen te bereiken die zich niet zo thuis voelen in onze samenleving en vanuit hun eigen ervaringen weinig geneigd zijn om gebruik te maken van bestaande voorzieningen. De ondersteuning is breed, integraal en richt zich op het kind, de ouders en hun omgeving.

2.2.1. Onderwijs

De Home-Startvrijwilligers bieden gezinnen steun bij de schoolse organisatie, stimuleren en prikkelen de kinderen en begeleiden ouders bij de onderwijstaken. Heel wat vrijwilligers ondersteunen ouders bij de oudercontacten en/of zijn aanwezig bij zorgoverlegmomenten. Voor een aantal gezinnen stonden we in contact met het CLB en/of de zorgcoördinator van de school. Ouders worden aangemoedigd om naar de Nederlandse les te gaan, zodat ze hun kinderen beter kunnen begeleiden bij de schoolse zaken.

In februari gingen we verkennend in gesprek met een aantal Leuvense brugfiguren. In maart organiseerden we i.s.m. de 4sprong een studiedag rond het thema kansarmoede en namen we deel aan een onderwijsliving van stad Leuven voor scholen en partners rond kansarmoede in De Zevensprong.

2.2.2. Rechtenverkenning en -realisatie

Gezinnen maken via de vrijwilligers en coördinator kennis met hun rechten en financiële tegemoetkomingen (de extra voordelen van verhoogde tegemoetkoming, sociaal tarief voor energie, UiTPAS, ...) en we verwijzen hen door en leiden hen toe naar het hulpverlenings- en welzijnsaanbod in de stad.

In 2023 hebben we extra in kunnen zetten op een warme wachtlijstzorg, waarbij rechtenverkenning (voordelen verhoogde tegemoetkoming, UiTPAS, Kirikou...) samen met een luisterend oor centraal stond.

We ondersteunden samen met de vrijwilligers gezinnen in hun contacten met het OCMW, de Nomade, CAW, Kirikou en de Babytheek, Rap op Stap en Iedereen Verdient Vakantie.

2.2.3. Mobiliteit

We zoeken oplossingen voor mobiliteitsproblemen van gezinnen, onder meer door het bekend maken van het aanbod aan fietslessen voor volwassenen, een fietsabonnement voor kinderen bij VeloKADEE, ander aanbod van Velo, uitleenbuggy's van de stad en de deelbakfietsen van Cargoroo. Bij deze laatste is er echter geen kantsentief mogelijk, waardoor de deelbakfietsen niet echt toegankelijk zijn voor de Home-Startgezinnen.

2.2.4. Huisvesting

We ondersteunen de gezinnen in de zoektocht naar een woning in de zeer preciaire huisvestingsmarkt in Leuven. Een gezin hebben we in contact gebracht met de Huurdersbond, die verder konden helpen met vragen over de huidige huisvestingssituatie. Twee andere gezinnen werden door de Home-Startvrijwilligers ondersteund in de contacten met Woonanker en/of Huurhuis tijdens hun zoektocht naar een nieuwe woning of bij dreigende uithuiszetting.

2.2.5. Gezinscoaching

1 gezin werd binnen het project werf gezinscoaching van Huis van het Kind Leuven ondersteund door een vrijwillige gezinscoach vanuit Home-Start (www.huisvanhetkindleuven.be/gezinscoaching). Dit traject werd afgerond in de zomer van 2023.

2.2.6. Toeleiden naar en bijschakelen met andere professionele ondersteuning

Om de gezinnen beter te ondersteunen, werd er ook regelmatig doorverwezen naar partners en andere organisaties in het netwerk.

- Voor 1-op-1 huiswerkbegeleiding werken we samen met en verwijzen we door naar Auxilia, de huiswerkklas in de school en de buddywerking van de dienst onderwijs van de stad. Ook voor 1 ouder vroegen we huiswerkbegeleiding voor volwassenenonderwijs aan bij Auxilia.
- 1 gezin werd doorverwezen naar een wijkgezondheidscentrum.
- 1 Chinese mama brachten we in contact met een andere Chinese mama.
- Bij 2 gezinnen is het VK in beeld en 1 van deze gezinnen werd op aanraden van het VK doorverwezen naar de Kleine K van UZ Leuven. De vrijwilliger ondersteunde de ouders hierin.
- 2 gezinnen staan de kinderen onder toezicht van de jeugdrechtbank en 1 onder toezicht van het OCJ.
- 4 gezinnen staan onder het waakzame oog van een andere instantie.
- 1 gezin werd toegeleid naar De Nomade, het onthaalhuis voor anderstalige nieuwkomers in Kessel-Lo.
- Voor 1 gezin gingen we op zoek naar een vrijwilliger van Welzijnsschakels, omdat hier voortaan vooral nood was aan een vertrouwenspersoon voor een van de ouders en niet meer zo zeer aan opvoedingsondersteuning voor het hele gezin.
- Kinderopvang en naschoolse opvang: in de perinatale ondersteuningstrajecten wordt steeds het gesprek aangegaan over kinderopvang en de zoektocht naar kinderopvang gestart. Voor de schoolgaande kinderen wordt het aanbod van de naschoolse kinderopvang en de buitenschoolse activiteiten bekend gemaakt.

- Voor 3 gezinnen stonden we in contact met Pleegzorg. Bij 1 van deze gezinnen bekeken we samen de mogelijke opties voor de ouders en ondersteunden hen in de zoektocht naar een match met een logeergezin.
- Voor 4 gezinnen werd een laptop aangevraagd van Iedereen Digitaal @ Leuven.
- Voor 2 gezinnen stonden we in contact met Resonans, ter ondersteuning van ouders met een kind met een beperking.
- Meerdere gezinnen werden doorverwezen naar sociale restaurants en solidaire kruideniers in Leuven.
- Voor 5 gezinnen stonden we in contact met het CAW: voor de procedure omtrent wettig verblijf, omwille van de nood aan bemiddeling tussen moeder en partner, voor de zoektocht naar gepaste huisvesting en omwille van een jonge zwangerschap.
- 1 gezin hebben we ondersteund in contacten met de sociale huisvestingsdienst omwille van ongedierte in de woning.

Bij 2 gezinnen werd de ondersteuning afgerond omdat ze verhuisden naar een andere gemeente (Zoutleeuw) of een ander land (Duitsland).

2.2.7. Cultuursensitieve ondersteuning

Opvallend is het grote aantal gezinnen waar Nederlands niet als thuistaal gesproken wordt (76%). Ook het aantal nieuwkomers (18%) onder de gezinnen is relatief hoog. Dit vraagt in de ondersteuning ook andere accenten. Er wordt intensiever ingezet op het toeleiden van de ouders naar het volgen van Nederlandse les, de schoolse ondersteuning van de kinderen vraagt meer taalgevoeligheid en de communicatie met deze gezinnen loopt net iets moeilijker door de taalbarrière.

In 2023 konden we gebruik maken van de Leuvense **Cultuursensitieve Ondersteuners** (CSO's). Dit kan in het klassiek Arabisch, Koerdisch (Kurmanji), Dari, Farsi, Pashtu, Somali en Tigrinya. Daarnaast is er in Leuven ook een aanbod vrijwillige 'taalhulpen' voor de talen Engels, Oekraïens, Pools, Russisch en Turks.

Mind-Spring van het CAW werd voorgesteld aan verschillende vrijwilligers die een gezin ondersteunen met minstens één nieuwkomer, naar aanleiding van traumatische ervaringen door hun vluchtverleden.

2.2.8. Perinatale ondersteuning

38% (30 gezinnen) van de ondersteuningstrajecten betreft een perinatale ondersteuning

- 11 van de 30 gezinnen zijn gezinnen die we reeds ondersteunden en waarbij er een baby geboren werd
- 10 van de 30 gezinnen: eerste geboorte
- Bij 5 van deze gezinnen gaat het om ondersteuning tijdens de zwangerschap
- Bij 2 van de 30 gezinnen gaat het om jong- of tienerzwangerschap

Home-Start heeft een specifiek perinataal aanbod voor ouders met kinderen tot 2,5 jaar. De Home-Startvrijwilliger, die een extra opleiding volgde, ondersteunt de aanstaande ouders of zwangere mama voor en na de bevalling en probeert zo de opvoedingsstress al tijdens de zwangerschap te reduceren. Vrijwilligers zetten in op de nood aan toeleiding naar de juiste medische zorg en omkadering, vervullen de functie van vertrouwenspersoon en bieden materiële en emotionele steun – soms zelfs tijdens de bevalling-, zijn aanwezig vlak voor en na de bevalling in het gezin, informeren over de ontwikkeling van

de baby en leren de ouders de stad en de voorzieningen te (her)ontdekken in het bijzijn en in functie van hun baby.

De perinatale Home-Startwerking manifesteert zich op verschillende domeinen:

- Samenwerken: er wordt sterk ingezet op overleg en samenwerking met Parel-netwerk in Leuven. Door partnerschappen en outreachend te werken, proberen we zo veel mogelijk (aanstaande) gezinnen te bereiken en te ondersteunen.
- Vormen: perinatale vrijwilligers nemen deel aan de extra opleidingsmodule 'Perinatale gezinsondersteuning in gezinnen in een kwetsbare situatie'. De sessie werd bovenlokaal 3 keer aangeboden. Elf vrijwilligers uit Leuven namen deel.
- We onderzochten de samenwerking met de opleiding vroedkunde aan de UCLL. Op die manier hopen we studenten met dit profiel in te zetten in perinatale trajecten.
- Ondersteunen en toeleiden: Ondersteuning naar de zoektocht van crèche/onthaalouder bij gezin op de wachtlijst, samen zoeken naar babykleding en materiaal (Kirikou).
- Kwaliteit verhogen: We realiseerden in 2023 het project "Gesteunde start, kansrijke start" met middelen van de Warmste Week. Hiervoor richtten we ons naar gezinnen in de perinatale periode, liefst al tijdens de zwangerschap. We starten met het ontwerp van een uitgebreider vormingsaanbod (wordt verder gerealiseerd begin 2024) en investeren in een communicatiecampagne voor het werven van perinatale vrijwilligers. Eind 2023 werd door productiehuis Denzzo een portret gemaakt van 3 gezinnen en hun vrijwilliger. Het filmpje wordt gelanceerd naar aanleiding van de Week van de Vrijwilliger in 2024. Daarnaast sloten we een samenwerkingsovereenkomst met Born in Belgium.

2.2.9. Vrije tijd als hefboom voor de uitbouw van een duurzaam netwerk

Via toeleiding naar jeugdbeweging, speelpleinwerking, sport- en spelactiviteiten kunnen kinderen in een kwetsbare positie ervaringen opdoen, leren samenleven, taal oefenen, een beeld vormen van zichzelf en de wereld. Vrijwilligers maken samen met het gezin kennis met een laagdrempelig en goedkoop cultureel en vrijetijdsaanbod en bestaande kortingssystemen zoals de UitPAS.

Vrijwilligers stimuleren ouders om ook thuis tot (samen)spel te komen via de heen- en weertas vol spelen en educatieve materialen. Hiermee laten ze ouders en hun kinderen kennis maken met spel en sport, samen spelen of leren ze talenten en interesses ontdekken die naar een meer regulier aanbod kunnen leiden.

De Leuvense Home-Startgezinnen en –kinderen werden in 2023 zowel door de Royal Belgian Football Association, als door de Leuven Bears uitgenodigd om een gratis voetbalmatch/basketbalmatch bij te wonen.

We werkten samen of verwezen door naar Iedereen Verdient Vakantie, het Leuven Fonds Vrijtijdsparticipatie van het OCMW en de Rap op Stap kantoren in de Leuvense buurtcentra. We maken daarnaast ook regelmatig gebruik van het aanbod van Kirikou om naast kledij en schoolmateriaal, ook speelgoed en educatief materiaal aan te vragen voor onze gezinnen.

Toch is de deelname- of kostprijs lang niet de enige drempel die gezinnen ervaren. Home-Start voorzag in 2023 nogmaals de opleiding voor vrijwilligers rond het belang van vrijetijdsbesteding voor kinderen

die opgroeien in een kwetsbare gezinssituatie. Hiervoor ontwikkelden we i.s.m. De Aanstokerij een vorming in spelvorm 'Start to Play', waar er dieper ingegaan wordt op de verschillende drempels die komen kijken bij vrijetijdsparticipatie.

2.2.10. Digitale inclusie

Ook in 2024 merkten we dat heel wat gezinnen te maken kregen met drempels in de digitale samenleving, dit onder meer door een gebrek aan materiaal en vaardigheden. Concrete voorbeelden van vragen die we geregeld krijgen van ouders:

- Hoe lees en beantwoord ik mijn e-mails?
- Hoe schrijf ik in voor vrijetijdsactiviteiten?
- Hoe doe ik aan online banking? Hoe doe ik een online geldoverschrijving?
- Hoe geraak ik aan mijn e-box voor overheidsdocumenten?
- Hoe werkt Smartschool?
- Hoe schrijf ik mijn kind in op een school?
- Kan ik goedkoop/gratis een laptop vinden?
- Waar kan ik mijn defecte laptop repareren?

Met de digitale kloof gaat best wat stigmatisering gepaard: weinig gezinnen beschikken over een laptop en/of de vaardigheden om hun thuisadministratie, bankzaken of gezondheidsafspraken en -verslagen online te regelen en op te volgen. Ook de schoolparticipatie loopt zowel voor de ouders als voor de kinderen complexer. Deze uitsluiting heeft een enorme impact op het welbevinden van gezinnen en kinderen in een kwetsbare situatie.

Home-Startvrijwilligers kregen de mogelijkheid om een opleiding te volgen, aangeboden door Link in de Kabel vzw waar ze kennis maakten met de aspecten van digitale uitsluiting en tools kregen om hun gezin digitaal en mediawijs te ondersteunen tijdens de wekelijkse huisbezoeken.

Home-Start Leuven biedt expertise aan de digivrijwilligers uit het project 'Iedereen Digitaal @ Leuven' in de ondersteuning aan mensen in kwetsbare omstandigheden.

Concreet zag onze deelname in het project ID@L in 2023 er als volgt uit:

- Deelname aan vergaderingen/overlegmomenten over het verdere verloop van het project, inhoudelijke afstemming, begeleiding van vrijwilligers, adviseren over vrijwilligerswerving/-opleiding/-begeleiding, enz.
- Deelname en geven van introductiesessie en co-creatiesessie voor startende en ervaren digihelpers/buurtvrijwilligers/PC-dokters.
- Openstellen van onze intervisie-en vormingsmomenten voor digivrijwilligers.

Anderzijds maken we gebruik van het aanbod van Iedereen Digitaal @ Leuven (hardware, digitale ondersteuning...) om onze gezinnen digitaal vooruit te helpen. Vier gezinnen hebben gebruik kunnen maken van het aanbod van de Hardware Hub van iedereen Digitaal @ Leuven. Buurtvrijwilligers voor extra digitale ondersteuning kunnen we nu aanvragen via Leuven Helpt.

2.2.11. Taalstimulatie

De outreachende gezinsondersteuner gaat integraal aan de slag in het Home-Startgezin en kan vanuit een vertrouwensband extra de focus leggen op taalstimulatie; samen lezen, samen spelen en laagdrempelige oefenkansen creëren voor de gezinnen in een veilige context.

De vrijwilligers focussen zich tijdens een huisbezoek enerzijds op het kind door middel van spel, voorleesmomentjes en toeleiden naar vrijetijdsactiviteiten en anderzijds op de ouders. Praten over de opvoeding, samen koken, helpen met de thuisadministratie of schoolse zaken zijn momenten waarop er met de ouders Nederlands kan geoefend worden in een veilige thuiscontext.

De vrijwilliger heeft extra aandacht voor de dialogen tussen ouder en kind en stimuleert deze door bv. samenspelmomenten te initiëren of samen huiswerk te maken.

Daarnaast gaat de vrijwilliger op zoek naar diensten/organisaties/vrijetijdsactiviteiten buiten de thuiscontext, waar ouders en kinderen de kans krijgen om Nederlands te oefenen.

Het gaat vaak over zeer kwetsbare doelgroepen waar het gezinsgebeuren in het algemeen taalarm is. We hebben daarom ook aandacht voor de moedertaal thuis, die een belangrijke rol speelt in het aanleren van een nieuwe taal.

2.2.12. Materiële ondersteuning

Geregeld ontvangen de Home-Startgezinnen materiële steun in de vorm van o.a. knutselmateriaal, spelletjes, boeken. Zo kreeg Home-Start Leuven enkele (voor-)leesboeken van De Kleine Johannes geschonken voor de kinderen van de gezinnen die we ondersteunen.

Via de 'Pakje van je Hart'-actie van Joe FM kreeg elk gezin voor elk kind een cadeaucheque van 50 euro voor de aankoop van zaken ten voordele van of in functie van het kind.

Vrijwilligers kunnen een heen-en-weer tas vullen met knutselmateriaal, speelgoed en boekjes uit de spelothek van Home-Start Leuven. Aanvullend hierop worden er regelmatig aanvragen gedaan bij Kirikou voor speelgoed, kledij, schoenen, schoolgerief, babymateriaal, ...

Ondanks deze eenmalige acties ter ondersteuning van de gezinnen, blijft het doel van Home-Start liggen op langdurige oplossingen en op het behouden en versterken van de regie van ouders in de opvoeding en is het geenszins de bedoeling om in materiële steun te voorzien voor de gezinnen.

3. De vrijwilligers

3.1. Aantal vrijwilligers

Aantal vrijwilligers actief in 2023: 107

Situatie op 31 december 2023:

- Actieve vrijwilligers: 79
- Waarvan gezinsondersteunend: 52
- Vrijwilligers op wacht om gematcht te worden met een gezin: 5
- Vrijwilligers in opleiding: 1

Vrijwilligers gestart: 21

We bereikten dubbel zoveel startende startende vrijwilligers dan vorig jaar (**21 tegenover 11 starters vorig jaar**).

Vrijwilligers gestopt: 29

- 25 gezinsondersteuners, 2 meters en 2 die in de afdeling in Herent hun engagement verderzetten
- Reden van stopzetting:
 - o Te weinig tijd
 - o Eigen gezin
 - o Job gevonden
 - o Verhuis
 - o Engagement te zwaar
 - o Afronding traject met gezin en geen nieuw gezin gestart
 - o Ander engagement in Herent opgenomen

Enkele vrijwilligers startten na de afronding van hun gezin, een nieuw ondersteuningstraject op in een ander gezin.

Vrijwilligerstendensen 2023 bij Home-Start Leuven

Het verlies van collega M. aan de start van het jaar heeft een litteken nagelaten in de werking. M. was al meer dan 20 jaar met hart en ziel betrokken bij Home-Start (Domo). Haar verlies raakte zowel de collega's als de oudere vrijwilligers die al lang samen met haar een engagement opnamen. Enkele van deze vrijwilligers namen dan ook de beslissing om het hoofdstuk achter zich te laten en hun engagement af te ronden bij Home-Start Leuven.

De projecten die vrijwilligers zouden toeleiden naar Home-Start, zoals de Werf Gezinscoach en Zorgzame Buurten Heverlee, wierpen helaas niet de verwachte vruchten af. De zoektocht naar vrijwillige gezinscoaches bij de werf gezinscoach verliep niet zoals verwacht en ook het project 'zorgzame buurten' kon nog geen vrijwilligers voor gezinnen in Heverlee doorverwijzen.

De start van de nieuwe afdeling in Herent in februari 2023 maakte de weg vrij voor een nieuwe samenwerking (startopleiding, vorming, ...). Tegelijkertijd zorgde dit ervoor dat een aantal Leuvense vrijwilligers, die in Herent wonen, overstapten naar de nieuwe werking en nieuwe vrijwilligers uit diezelfde regio eerder opstarten in Herent dan in Leuven.

Desondanks dit alles zijn we doorheen 2023 sterk blijven inzetten op opleiding en vorming van gezinsondersteunende vrijwilligers. We stellen vast dat het profiel van de vrijwilligers sterker en stabiel wordt. Meer vrijwilligers startten een nieuw traject na afronding van hun vorige traject.

3.2. Profiel van de vrijwilliger

3.2.1. Man/vrouwverhouding

85 vrouwen en 22 mannen

gezinsondersteunend: 60 vrouwen en 18 mannen

3.2.2. Functies van vrijwilligers

- 78 vrijwillige gezinsondersteuners, waarvan 1 gezinscoach
- 11 meters, waarvan 4 nieuwe meters.
- 6 leden van de stuurgroep
- 1 ondersteuner attenties
- 1 administratieve ondersteuner
- 7 vrijwilligers die tijdelijk inactief zijn, maar wel nog aangesloten bij onze werking
- 2 vrijwilligers die ondersteunen bij de intervisies

3.2.3. Leeftijd van de vrijwilligers

Van 19 tot 77 jaar:

- 19-25j: 8
- 26-50j: 33
- 51-65j: 38
- 66-75j: 3

3.2.4. Culturele achtergrond van de vrijwilligers

België, Nederland, Ierland, Peru, Turkije, Brazilië, Colombia, Duitsland, China, Iran, Suriname, Kameroen, Groot-Brittannië, Italië, Marokko, Argentinië, Chili en Frankrijk.

3.3. Vrijwilligers ondersteunen in hun engagement

3.3.1. Individuele ondersteuning van vrijwilligers

Na de startopleiding en een uitgebreid kennismakingsgesprek, start de vrijwilliger in een gezin. De **eerste kennismaking** gebeurt in aanwezigheid van de vrijwilliger, coördinator/vrijwilligerscoach en gezin. De eerste weken is er regelmatig contact tussen de vrijwilliger en zijn of haar meter of met de coördinator/vrijwilligerscoach (**individueel coachingsgesprek**). Na een half jaar volgt er een uitgebreid

afstemmingsgesprek, na een jaar een **af rondingsgesprek** of afstemming indien nood aan verdere ondersteuning.

Elke week ontvangen Home-Startvrijwilligers en de sympathisanten van de afdeling Leuven een **nieuwsbrief** in hun mailbox, afwisselend met info en weetjes uit de stad en updates over de werking en het aanbod van vorming en intervisie.

3.3.2. Ondersteuning in groep: vorming en intervisie

- 26 01 2023: Rechten van huurders i.s.m. de Huurdersbond
- 31 01 2023: focusgroep met vrijwilligers thema gedeeld, betrokken en gedragen ouderschap
- 15 02 2023: intervisieavond: bespreking gezinscasussen
- 27 02 2023, 14 06 2023 en 16 10 2023: basisvorming perinatale ondersteuning van ouders in een kwetsbare situatie
- 21 03 2023: Start to play
- 20 04 2023: intervisieavond
- 24 04 2024: online infomoment 'ondersteunende pleegzorg'
- 31 05 2023: Got Your Back-spel tegen racisme van de dienst Diversiteit en Gelijke Kansen van Stad Leuven. i.s.m. de Aanstokerij.
- 22 06 2023: intervisieavond
- 12 09 2023: Vorming meertaligheid i.s.m. Thuisbegeleidingsdienst Woluwe
- 26 09 2023: online vorming: Verbindend werken in diverse gezinnen i.s.m. Chidia Ari, docente aan de Odisee Hogeschool en KU Leuven
- 26 10 2023: Vorming i.s.m. Martine Sucaet, kinderpsychologe bij Praxis P.
- 21 11 2023: online vorming i.s.m. LIDK – digitale inclusie
- 12 12 2023: intervisie over het thema psychische kwetsbaarheid i.s.m. Similes

Vormingsaanbod vanuit de stad:

- 16 02 2023: Stad Leuven: Inspiratiedag 'Meertaligheid, taal- en cultuursensitieve ondersteuning in mijn organisatie'
- 14 03 2023, 11 05 2023, 06 06 2023: Dienst diversiteit en gelijke kansen 'Ik sta op' - training voor omstaanders
- 27 04 2023: digitale en mediawijze themaworkshop van Iedereen Digitaal @ Leuven: veilig online & veilig shoppen
- 24 05 2023: digitale en mediawijze themaworkshop van Iedereen Digitaal @ Leuven: phishing
- 12 06 2023: Huis van het Kind Leuven: netwerkmoment 'opgroeien in veiligheid'
- 12 07 2023: digitale en mediawijze themaworkshop van Iedereen Digitaal @ Leuven: sociale media
- 24 08 2023: digitale en mediawijze themaworkshop van Iedereen Digitaal @ Leuven: digitaal inschrijven en aanmelden (digitale administratie)
- 02 10 2023: stad Leuven i.s.m. HerstelAcademie (in kader van 10 dagen geestelijke gezondheid): Krachtig Vrijwilligen - grenzen stellen als vrijwilliger

3.3.3. Appreciatie tonen en vrijwilligers behouden

Home-Start bestaat niet zonder vrijwilligers. We hechten er dus veel belang aan hen oprecht te appreciëren voor hun engagement.

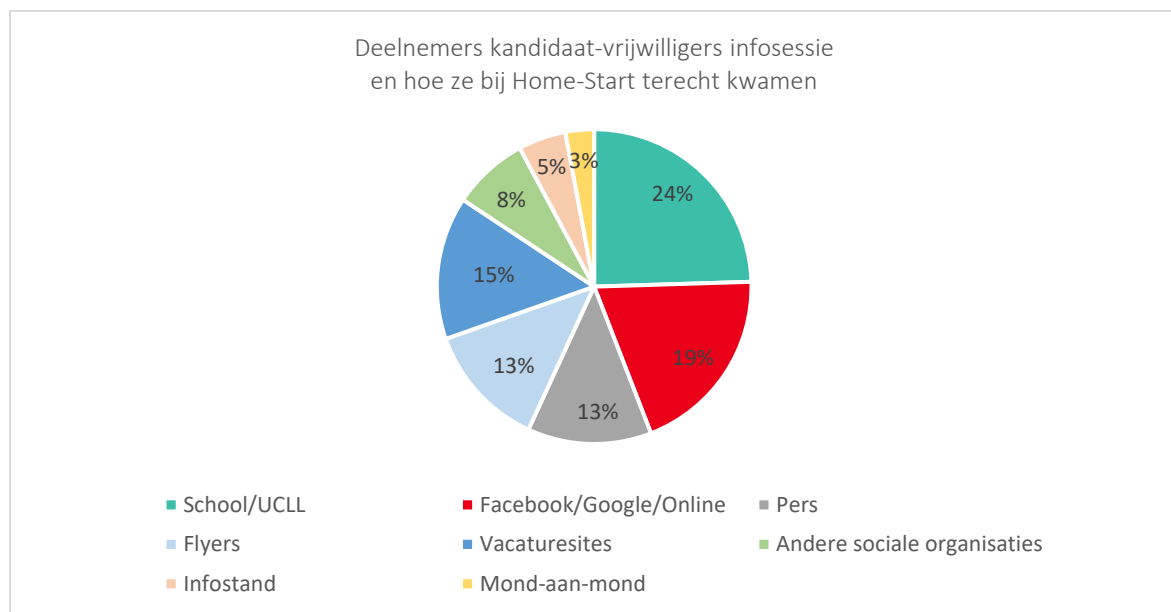
- Verjaardagskaartje
- Week van de vrijwilliger: campagne op Facebook en in de nieuwsbrief
- Wenskaart tijdens de eindejaarsperiode
- Jaarlijks dankmoment op donderdag 30 november 2023
- Attentie voor jubilerende vrijwilligers
- Kilometervergoeding voor vervoerskosten in functie van de gezinsondersteuning

3.3.4. Werven van nieuwe vrijwilligers

Dankzij communicatie-acties aan het einde van 2022 merkten we een boost aan nieuwe kandidaat-vrijwilligers in het voorjaar van 2023. We zetten deze dynamiek verder in 2023.

- **18 online infosessies** voor nieuwe vrijwilligers i.s.m. Home-Start Vlaanderen.

Nieuwe vrijwilligers komen via verschillende wegen bij Home-Start terecht. In de meeste gevallen vinden ze online of op sociale media iets van ons terug of stoten ze op een online vrijwilligersvacature. Ook de pers en de huis-aan-huisbedeling hebben hun vruchten al afgeworpen.

- **44 deelnemers** aan de **online infosessies**
- **12 startopleidingen** voor nieuwe vrijwilligers in onze regio.
Aantal deelnemers voor Leuven: 26
Voor de startopleidingen werken we vanaf januari 2023 samen met de afdeling Herent.
- **21 nieuwe vrijwilligers** startten als **gezinsondersteuner**.

Permanente communicatie-acties

- Vrijwilligersvacatures op relevante websites: Giveaday.be, 11.be, Indeed.be, vrijwilligerswerk.be en de vrijwilligersdatabank van stad Leuven.

- Facebook Home-Start Vlaanderen.
- Website Home-Start Vlaanderen.
- Vermelding van Home-Start Leuven op de website van Huis van het Kind Leuven: www.huisvanhetkindleuven.be/home-start-domo-leuven-vzw.
- Fietsflyers en folders.
- Vermelding Home-Start Leuven op website stad Leuven.
- Algemeen infomoment voor geïnteresseerde vrijwilligers (online en fysiek) samen met getuigenissen van vrijwilligers.
- Studenten/stagiaires werven met een gerichte vacature op website KUL en UCLL.
- Nieuw: Home-Start Leuven op Instagram: @homestart_leuven

Campagnes 2023

- De Lijn stickeractie op Lijnbus: 6 weken vanaf januari tot en met begin februari 2023
- Lokale pers: LVN: interview gezin en vrijwilliger Sara in maart 2023
- De Standaard: interview gezin en vrijwilliger Ingrid in maart 2023
- De Bond: interview met gezin op initiatief van de Gezinsbond in januari 2023
- KUL Engage: 16 05 2023
- Fietsflyers tijdens:
 - o Mundo Moves Wereldfeest: 13 05 2023
 - o Afrika Filmfestival: 21 04 tot 06 05 2023
 - o Afterschool @ de Velodroom: juni 2023
 - o Artefact: 08 06 2023
 - o Rode Hond Festival: oktober 2023
 - o Sporten voor 55+: 11 09 2023
- Beurzen en infostanden:
 - o Engagement zoekt student: 21 02 2023
 - o Groet & Ontmoet: 02 03 2023
 - o Wereldfeest Mundo Moves: 13 05 2023
 - o Informatie bij tafels in de bib: 6 09 2023, 13 09 2023 en 20 09 2023
 - o Vrijwilligerswerkbeurs: 08 11 2023
- Flyerbedeling B-post in Wijgmaal en Wilsele: week van 26 06 2023
- Broodzakkenactie, met vermelding op sociale media en in lokale pers met Bieke Verlinden en Stan van Samang: september 2023
- Tafels in de filialen van de bib: Heverlee, Kessel-Lo en Wilsele: 6 tot 27 09 2023
- Informeren op ouderraden van Leuvense scholen:
 - o 14 11 2023: De Bron
 - o 14 12 2023: De Appeltuin
- Vermelding op sociale media van partners/toeleiders: Huis van het Kind Leuven, WigWam...
- Vermelding in nieuwsbrieven: Leuven Helpt, Huis van het Kind Leuven, en andere Leuvense partners.
- Home-Start Leuven gaan voorstellen tijdens de eucharistieviering in de abdijkerk van Vlierbeek in december 2023.
- Folders ter beschikking leggen bij de algemene vergadering van de seniorenraad en fietsflyeren tijdens enkele activiteiten van de seniorenmaand.

4. Maatschappelijk debat en politiserend werk in 2023

4.1. Aandacht voor de preventieve gezinsondersteuning door vrijwilligers

- Vrijwilligers werken gratis, maar vrijwilligerswerk is niet gratis. De stad Leuven vindt de preventieve inzet van vrijwillige gezinsondersteuners van betekenis en versterkte het voorbije jaar onze werking. Wij durven hopen op dat er voldoende middelen blijven voorzien worden voor de verdere stimulering van de informele zorg en solidariteit in de stad.
- We merken de positieve impact van de steun van de stad bij het promoten van de werking. Een platform via de stadskanalen is noodzakelijk om vrijwilligers warm en solidair te maken om een stadsgenoot te ondersteunen.
- We blijven de samenwerking met beide projecten (werf Gezinscoaching en Zorgzame Buurten Heverlee) behouden, maar in 2024 evalueren en onderzoeken we of deze projecten voldoende vrijwilligerssensitief zijn en welke drempels het aantrekken van vrijwilligers tegenhouden.

4.2. Noden en signalen van de gezinnen

4.2.1. Moeizame zoektocht naar huisvesting

De ondersteuning in de zoektocht naar een woning wordt steeds moeilijker tot onmogelijk. Enerzijds is er al jaren een precair tekort aan betaalbare en goede woningen op de privémarkt, de sociale huisvesting kan dit tekort niet opvangen. Wegtrekken uit regio Leuven en een oplossing zoeken in randgemeenten of verder zorgt er vaak voor dat het al zo beperkte netwerk, opnieuw dreigt weg te vallen. Een precaire huisvestings situatie legt een enorme druk op de gezinnen (dreigende uithuiszettingen en juridische procedures, lastige huisbazen, impact op de gezondheid, ruimte om te groeien en studeren, conflicten met huisgenoten door te kleine huisvesting). Bovendien merken we dat huurders hun rechten niet kennen of angst hebben om ervoor op te komen. Tot slot worden Home-Startgezinnen bijzonder vaak geconfronteerd met racisme en discriminatie op de huurmarkt. Niet alleen de andere culturele achtergrond, maar ook een onzeker inkomen en alleenstaand ouderschap zijn argumenten om maanden aan een stuk niet uitgenodigd te worden om een woning te bezoeken.

Anderzijds hadden we ook te maken met twee gezinnen die om, voor ons, onduidelijke redenen een aangeboden woning weigeren. Dit gaat over een alleenstaande man en een alleenstaande zwangere moeder.

Wat is de achterliggende reden? Is dit cultureel gebonden? Circuleren er verkeerde veronderstellingen of theorieën rond de regelgeving van huisvesting? Zijn de verwachtingen onrealistisch? Verkiezen ze uiteindelijk toch een slechte woning, maar samen met lotgenoten, boven een degelijk appartement of studio?

Noden en signalen:

- Er is een precair tekort aan betaalbare en goede woningen op de privémarkt.
- De procedure bij een dreigende uithuiszetting wegens onbewoonbaarverklaring is stresserend en de mogelijke oplossing vanuit OCMW of stad laten te lang op zich wachten.
- Home-Startgezinnen behoren tot de meest kwetsbare bevolking in de stad, toch kan slechts een klein aantal – van diegenen die er recht op hebben – effectief een sociale woning huren. De wachtlijsten voor een sociale woning zijn surreëel lang.
- Gezinnen hebben nood aan het verduurzamen en automatisch toekennen van sociale tarieven zoals de Vlaamse huurpremie.

4.2.2. Buitengewoon onderwijs en leerstoornissen als afknappers voor ouders

Ouders knappen af op buitengewoon onderwijs en leerstoornissen. We merken dat er nog steeds te weinig inzicht is in het Vlaamse onderwijssysteem voor ouders in een kwetsbare situatie, zeker wanneer zij een andere culturele achtergrond hebben. Vaak zijn deze ouders gefocust op het goed presteren in de klas en beschouwen ze het buitengewoon onderwijs als een onderwijsvorm die minder kansen kan bieden voor de toekomst van hun kinderen. De informatie over het traject en over de voordelen van het buitengewoon onderwijs ontbreken. De ouders en kinderen die toch de stap zetten richting buitengewoon onderwijs, geven nadien vaak wel toe dat ze hier op hun plek zijn, maar dit is niet altijd het geval. In enkele gevallen blijven ze vasthouden aan het regulier onderwijs en hopen ze dan ook dat hun kind daarnaar terug kan keren.

We horen echter ook wel eens dat gezinnen te snel naar het buitengewoon onderwijs worden toe geleid. Dit zijn meestal kinderen waar er sprake is van een taalbarrière of een vluchtverleden waardoor ze een andere ontwikkeling vertonen, en er dus geen leerstoornis of ontwikkelingsstoornis vastgesteld werd. Aan die taalbarrière zou dan bijvoorbeeld gewerkt kunnen worden met de nieuwe taalcoach van Huis van het Kind Leuven en/of logopedie, in plaats van hen meteen door te verwijzen naar het buitengewoon onderwijs.

www.huisvanhetkindleuven.be/taalcoach

Noden en signalen:

- Ouders hebben nood aan correcte en relevante informatie en sensibilisering over het Vlaamse onderwijssysteem en het buitengewoon onderwijs.
- Ouders hebben nood aan correcte en relevante informatie over leer- en ontwikkelingsstoornissen, niet enkel leerkrachten en CLB's, maar ook brugfiguren kunnen hier een belangrijke rol opnemen.
- We blijven inzetten op taalstimulatie, rekening houden met meertaligheid in een gezin (cfr. Project 'Taalmaatjes' in 2024).

4.2.3. Financiële drempels bij vrijetijdsparticipatie

In 2023 merkten we een daling in de aanvragen kregen voor het boeken van vakanties en activiteiten via Iedereen Verdient Vakantie. Eerdere jaren kon Home-Start voorzien in een financiële tussenkomst via projectmiddelen. Toch zijn we blijven informeren over laagdrempelig vrijetijdsaanbod en kortingssystemen, zoals Iedereen Verdient Vakantie, Rap op Stap kantoren in de buurtcentra, UiTPAS, Elk Kind een Hobby en Leuvens Fonds Vrijetijdsparticipatie van het OCMW.

Noden en signalen:

- We blijven op zoek gaan naar middelen, budgetten of andere instanties die mee kunnen inzetten op de financiële tussenkomst voor vrijetijdsparticipatie (cfr. Project 'Taalmaatjes' in 2024).
- We blijven de bevoegde instanties en aanbieders wijzen op de financiële, maar ook andere drempels in het vrijetijdsaanbod, zoals ontoegankelijke inschrijvingssystemen of een onthaalbeleid in de vereniging of vervoersarmoede.

4.2.4. Blijvende nood aan huiswerkbegeleiding

De nood aan extra huiswerkbegeleiding blijft een constante en lijkt zelfs toe te nemen. Dat merken we in de toename in het aantal aanmeldingen met de expliciete vraag naar een huiswerk buddy. Dat waren er in 2023, voor zover we hier zicht op hebben, 14. Op deze verzoeken gaan we niet in en leiden we toe naar bestaande huiswerkinitiatieven zoals de huiswerk buddy's, buurtwerk, de huiswerkklas in de school of Auxilia.

Ook bij de gezinnen die reeds ondersteund worden/werden door een Home-Startvrijwilligers komt de vraag naar huiswerkbegeleiding steeds vaker naar voren. 10 van deze Home-Startgezinnen vroegen expliciet naar bijkomende/extra huiswerkbegeleiding. Dat maakt het totaal aantal aanvragen voor extra huiswerkbegeleiding 24, waarvan de meeste aanvragen in het najaar van 2023 kwamen, na de start van het nieuwe schooljaar.

Home-Startvrijwilligers kunnen niet altijd op deze specifieke vraag ingaan. Samen met de Home-Startgezinnen gaan we op zoek naar een geschikt antwoord. Dat is, vooral voor gezinnen met een financiële kwetsbaarheid, meestal een vruchteloze zoektocht. Heel wat kinderen zouden gebaat zijn met de ondersteuning van een buddy vlak na school. De bestaande kinderwerkingen en organisaties zoals Auxilia melden ons dat de huiswerkbegeleiding na school volzet is of met lange wachtlijsten kampt.

Noden en signalen:

- We gaan samen met de partners in de stad op zoek naar gepaste oplossingen en mogelijkheden rond de groeiende vraag naar huiswerkbegeleiding.
- De vraag naar huiswerkbegeleiding van de ouders is niet altijd terecht. Afstemming met de school en de klasleerkracht is opportuun om zicht te krijgen op de situatie en de effectieve nood.

4.2.5. Toeleiding naar juiste jobmogelijkheden

Ouders willen werken, maar willen niet gaan poetsen. We merken een grote interesse in werk uit andere sectoren bij deze ouders. Ze willen graag aan de slag in een andere richting, zoals bijvoorbeeld de zorg, maar krijgen hier niet de mogelijkheid toe. Vanuit uitzendbureaus en de lage verwachtingen van de samenleving, krijgen deze ouders (vaak moeders) weinig andere jobs dan poetshulp aangeboden. Zelfs wanneer ze aangeven dat ze geen interesse hebben, of niet (meer) kunnen omwille van fysieke redenen, blijven zij in deze richting geduwd worden.

Initiatieven zoals de Social-Profitsalons van Ieder Talent Telt proberen dit fenomeen te kantelen. Bij zo'n salon kunnen mensen met een migratieachtergrond werkgevers uit de sociale sector ontmoeten. Ook diegenen zonder diploma of werkervaring kunnen er terecht voor informatie over opleidingen, stages en vrijwilligerswerk. Dergelijke salons vormen een unieke kans voor onze ouders met een migratieachtergrond om de zoektocht naar ander soort werk verder te zetten, maar worden nog te weinig georganiseerd in de stad.

Noden en signalen:

- Ouders hebben nood aan andere en gezinsvriendelijke mogelijkheden en kansen op de arbeidsmarkt.
- Initiatieven zoals de social-profitsalons geven ouders de kans kennis te maken met andere jobmogelijkheden.

4.2.6. Langzame procedure voor mensen zonder wettig verblijf

Mensen zonder wettig verblijf ervaren vaak dat de procedure voor papieren zeer traag vooruitgaat. Veel van de Home-Startouders in deze situatie hebben zelfs nog nooit hun (pro deo) advocaat in het echt ontmoet. De langzame procedure heeft een grote financiële en stresserende impact op het gezinsbudget. Vaak moeten deze gezinnen voor heel wat kosten de volle pot betalen, waardoor er weinig voor de kinderen zelf overblijft en er weinig financiële ruimte is voor vrije tijd en alle andere noden van het kind.

Noden en signalen:

- Het contact met de (pro deo) advocaten en de cliënt moeten efficiënter en directer verlopen.
- Er is nood aan een systeem dat kinderen in dergelijke situaties vrijwaart om betaalbaar te participeren aan verschillende domeinen in het leven.

4.2.7. Wachtlijst

Het aantal aangemelde gezinnen blijft hoog. Na de wachtlijststop ontvingen we nog 89 oproepen.

We merken dat gezinnen ondersteuning vragen bij ons, omdat ze niet terecht kunnen bij andere, professionele ondersteuning of ook daar op ellenlange wachtlijsten terecht komen. Noch de aard van ons aanbod, noch onze capaciteit is aangepast om een volledig antwoord te bieden op deze vragen.

Erkenning in en van de sector en een sterke bril op preventie door de overheid en de sector, laat ons toe eerder aan de slag te gaan in gezinnen en voorkomt dat gezinssituaties te complex worden en escaleren. Zowel de vrijwilligers als onze beroepskrachten ervaren een sterk appèl om in te zetten op de diverse noden waar gezinnen mee kampen, wanneer wachtlijsten groter worden of deuren gesloten zijn in de sector. Zwaardere of complexe gezinsscasussen resulteren onmiddellijk tot een grotere verwachte inzet van de coördinator: deelname aan zorgoverleg, crisissituaties mee temperen, gezinnen bijstaan bij bepaalde procedures of bezoeken aan bepaalde voorzieningen, zoals het VK.

De gezinnen die wel aanvaard konden worden en wachtend zijn op een vrijwilliger werden in 2023 extra ondersteund door de inzet op een warm wachtlijstbeleid. Tijdens een huisbezoek bekijken we samen met het gezin wat de huidige noden zijn en focussen we ons op rechtenverkenning voor het gezin.

Noden en signalen

- De wachtlijstproblematiek is een structureel probleem in de sector: te veel deuren blijven gesloten door de wachtlijsten.
- We merken dat aangemelde gezinnen vaak al jaren geen gepaste ondersteuning krijgen. Organisaties als Home-Start hebben een sterke preventieve functie en zouden veel eerder aan de slag moeten kunnen gaan in de gezinnen.

5. Home-Start Leuven in het werkveld

Home-Start Leuven is een afdeling van Home-Start Vlaanderen vzw. Er zijn 2 VTE aan de slag in de werking in Leuven, 1 voltijdse medewerker en 2 halftijdse.

5.1. Partnerschappen in de stad

Op lokaal vlak oefent Home-Start Leuven een signaalfunctie uit naar het lokale bestuur. Daarnaast gaan we partnerschappen aan, werken we mee aan stadsbrede projecten en delen we onze expertise.

- Lid van het PAREL-netwerk
- Adviserende en actieve rol in de werf Gezinscoaching: ondersteunen van vrijwillige gezinscoaches, lid van reflectieteam en deelname lerend netwerk.
- Lid van ELZ Leuven
- Netwerkpartner van het Huis van het Kind Leuven (lid AV, lid van de werkgroep Kirikou, trekker in de dialooggroepen ZBP en KLS, lid dialooggroepen ZBP en KLS en lid van de stuurgroep van HvK Leuven).
- Netwerkpartner buddywerkingen Leuven
- Netwerkpartner van het breder netwerk rond kwetsbare gezinnen in Leuven
- Partner van Iedereen Digitaal @ Leuven, waarin we lid zijn van verschillende werkgroepen en onze expertise inzetten om digibuddy's te ondersteunen in hun traject bij kwetsbare gezinnen.
- Partner van het project Zorgzame Buurten – Heverlee-centrum, waarin we onze expertise willen inzetten om trajecten tussen vrijwilligers en kwetsbare gezinnen te ondersteunen.

Het chronologisch overzicht van deelname aan overlegmomenten en partneroverleg in de stad, vind je in bijlage.

5.2. Deel van het Home-Startgeheel

De 12 Home-Startwerkingen in Vlaanderen vormen samen een lerend netwerk. Bij Home-Start Vlaanderen en Brussel waren in 2023 11,8 voltijds equivalenten tewerkgesteld in de verschillende afdelingen.

De medewerkers ontmoeten elkaar op regelmatige basis.

14 02 2023: overleg afdelingen Leuven – Herent naar aanleiding van opstart afdeling Herent

02 03 2023: Lerend Netwerk Home-Startcoördinatoren (Baldwin van Gorp: “Kijken naar en communiceren over armoede” en opvolging project “Gedeeld ouderschap”).

16 03 2023: Teamoverleg lokale coördinatoren

20 04 2023: Teamoverleg lokale coördinatoren en CRM-sessie: vraag en antwoord

20 06 2023: Lerend Netwerk Home-Startcoördinatoren (impacttool)

04 07 2023: Teamdag met welzijnswandeling en spel ‘Start to play’ in Lier

05 09 2023: Teamoverleg lokale coördinatoren

28 09 2023: Denkdag met personeel, bestuur, partneroverleg en vrijwilligers in Leuven

03 10 2023: In- en output CRM-systeem

24 10 2023: Lerend Netwerk Home-Startcoördinatoren (verbindend werken in diverse gezinnen)

21 11 2023: Teamoverleg lokale coördinatoren

06 12 2023: overleg afdelingen Leuven en Herent: gezamenlijke planning 2024

14 12 2023: Lerend Netwerk Home-Startcoördinatoren (voorbereiding actie- en communicatieplan 2024, kerstlunch en focusgroep)

Twee nieuwe medewerkers van afdeling Leuven volgden de Home-Start coördinatorentraining.

5.3. Maatschappelijk debat

Home-Startwerkingen strijden, samen met andere partners, tegen sociale ongelijkheid en armoede.

Home-Start Vlaanderen voedt mee het maatschappelijk debat over het ondersteunen van gezinnen in een kwetsbare situatie.

- Als lid van de Kinderrechtencoalitie Vlaanderen vertolken we de stem van kinderen die in een kwetsbare situatie leven. In maart 2023 namen we deel aan de Algemene vergadering en Home-Start Vlaanderen ondertekende een memorandum van Kinderrechtenactoren voor de verkiezingen van 2024 (La Code, Unicef en Kinderrechtencoalitie).
- Home-Start Vlaanderen is één van de vijf krachtgerichte en netwerkversterkende partners van Burgers Aan Zet. Binnen dit samenwerkingsverband ijveren we mee voor een grotere waardering en het inzetten van informele zorg in het welzijns- en hulverleningslandschap.
- Home-Start Vlaanderen neemt deel aan de commissie preventieve gezinsondersteuning van het Vlaams Welzijnsverbond. Samen met het Welzijnsverbond komen we op voor de preventieve ondersteuning van gezinnen door vrijwilligers en behartigen we onze belangen bij het Vlaamse beleid.
- Op Vlaamse niveau kijken we verder uit naar de realisatie van de conceptnota Vroeg & Nabij. We nemen deel aan het sectoroverleg en blijven bij het agentschap Opgroeien en de betrokken kabinetten ijveren voor een structurele subsidiëring van het mobiel aanbod preventieve gezinsondersteuning door vrijwilligers.
- Home-Start Vlaanderen neemt deel aan het overleg en de uitwisseling met Home-Start Worldwide. In het voorjaar van 2023 namen we deel aan een bevraging met 117 vrijwilligers uit 7 landen (Hongarije, België, Griekenland, Japan, Malta, Australië en Roemenië). Samen ondersteunden ze meer dan 500 gezinnen. Vanuit België namen 36 vrijwilligers deel (31 vrouwen en 5 mannen).
- De implementatie van het CRM-systeem en ingebruikname vanaf januari zorgt voor een betere organisatie van de gezins- en vrijwilligersdossiers en maakt het registreren en meten van een aantal indicatoren eenvoudiger.
- Op lokaal vlak oefenen de Home-Start werkingen een signaalfunctie uit naar de lokale besturen o.a. door deelname aan lokale netwerken perinatale zorg, vrije tijd, werkgroepen armoede, lokaal onderwijsplatform, enz., waar thema's als toegang tot zorg en vrije tijd, digitalisering, huisvesting en onderwijs aan bod komen. De lokale coördinatoren dragen zorg voor bekendheid van de afdeling bij relevante partners, onderhouden het netwerk en registreren en rapporteren aan Home-Start Vlaanderen die op haar beurt registreert en signaleert aan en de belangen van gezinnen in een kwetsbare situatie behartigt bij de Vlaamse overheid en Home-Start Worldwide.

5.4. Deskundigheidsverhoging en vorming in een breder netwerk

Door in te zetten op deskundigheidsbevordering van de medewerkers en kennisdeling in de organisatie slaagt Home-Start er in verbinding te leggen met andere organisaties en een plek te vinden als gewaardeerde partner in het werkveld. De medewerkers van Home-Start Leuven volgden onderstaande opleidingen:

- Webinar: Hulp bij ernstige zorgen in de eerste 1000 dagen (JongeKind Limburg): 17 01 2023
- Studiedag Vroeg & Nabij: 15 02 2023
- Inspiratiedag Meertaligheid (stad Leuven): 16 02 2023
- Omstaanderstraining (stad Leuven): 14 03 2023 + deel 2: 20 06 2023
- Webinar: Prof. dr. Marie-Anne Vanderhasselt - Ouders onder hoogspanning, hoe stress in je gezin begrijpen en aanpakken?: 18 04 2023
- Vorming Taalhulpen: Dienst diversiteit en agentschap integratie en inburgering: 27 04 2023
- Webinar: Noëmi Willemen - Een recente geschiedenis van het ouderschap: 02 05 2023
- Bekendmakingsmoment DOP regio Leuven: 06 06 2023
- Krachtig vrijwilligen: Workshop grenzen stellen als vrijwilliger (Herstelacademie): 02 10 2023
- Ombudstour: 12 10 2023
- Netwerkdag kinderen, jongeren en volwassenen zonder wettelijk verblijf: 19 10 2023
- Infosessie leerwinkel: 14 11 2023
- Studiedag "Help, mijn cliënt is zwanger": 15 12 2023
- Training Veiligheidsplanning Signs of Safety: 01 12 2023, 04 12 2023, 05 12 2023, 11 12 2023
- Basisaspecten vrouwelijke genitale verminking: 05 12 2023
- Beter communiceren met meertaligen: schriftelijke taal: 07 12 2023
- Congres Opgroeien: 08 12 2023

6. Een blik op 2024

6.1. Groei van de organisatie

We verwachten dat we onze capaciteit kunnen verhogen indien we intens kunnen blijven inzetten op het werven, opleiden, matchen en opstarten van vrijwilligers. Een behoud van het aantal startende vrijwilligers vraagt ook een behoud van administratieve verwerking. Dankzij de ondersteuning van een halftijdse vrijwilligerscoach kunnen we hieraan tegemoetkomen.

We ambiëren 100 ondersteuningstrajecten in 2024 en hiervoor zetten we in op tal van communicatieacties in het nieuwe jaar:

- We gaan van start met een campagne: “wij zoeken 30 vrijwilligers” en verspreiden dit via een huis-aan-huisbedeling, sociale media en partners.
- We starten met het project Taalmaatjes, waarmee we ons ook tot een ander profiel vrijwilliger kunnen richten.
- We interviewen twee gezinnen en een vrijwilliger en delen deze getuigenis op sociale media, nieuwsbrieven en met partners.
- Ook in 2024 gaan we opnieuw samenwerken met de filialen van de bib a.d.h.v. onze bibtafels en voegen hieraan ook bladwijzers toe, die we zowel in de filialen als bij enkele boekenwinkels verspreiden.
- Verder blijven we ons kenbaar maken via verschillende wegen: fietsflyers, opleidingen, sociale media, nieuwsbrieven, vacaturewebsites, klikkaders, ...

6.2. Ondersteuning van de vrijwilligers

Geplande vormingen in 2024:

- Omstaanderstraining i.s.m. Agll en dienst diversiteit en gelijke kansen van stad Leuven
- Intervisie en voorstelling project Taalmaatjes
- Taalstimulatie i.s.m. Thuisbegeleidingsdienst Woluwe (i.k.v. Project Taalmaatjes)
- Workshop ‘voorlezen’ i.s.m. Iedereen Leest (i.k.v. Project Taalmaatjes)
- Taalaanbod in Leuven (i.k.v. Project Taalmaatjes)
- Vorming rond verontrusting (eigen aanbod)
- Intervisies

Daarnaast blijven we de vorming ‘perinatale ondersteuning’ voor parel-vrijwilligers aanbieden over alle afdelingen heen.

De startopleiding wordt van 1 module naar 3 modules uitgebreid. Het vernieuwen van de startopleiding voor vrijwilligers werd gefinaliseerd in 2023. De implementatie start in 2024.

6.3. Projecten en partnerschappen in de stad

Projecten:

- Werf gezinscoaching: opleiding aan nieuwe vrijwillige gezinscoaches, module krachtgericht en netwerkversterkend werken, deelname aan het lerend netwerk, ondersteunen van de vrijwillige gezinscoaches.
- Iedereen Digitaal @ Leuven: deelname aan vergaderingen/overlegmomenten, deelname en geven van introductiesessies aan startende digivrijwilligers, openstellen van Home-Start intervisie- en vormingsmomenten voor digivrijwilligers.
- Project Zorgzame Buurten in Heverlee: deelname aan partneroverleg en het project ondersteunen.

Andere partnerschappen:

- Netwerk buddywerkingen stad Leuven: deelname aan overleg met verschillende buddywerkingen in de stad, afstemming met de buddywerking van de dienst Diversiteit i.v.m. hun gezinsondersteunende trajecten.
- Deelname aan netwerkoverleg: het netwerkoverleg Huis van het Kind Leuven, netwerk ELZ Leuven, netwerk buddywerkingen van de stad en het algemene netwerk rond het ondersteunen van kwetsbare gezinnen in Leuven.

6.4. Kwaliteitsbewaking in steun en organisatie

De kwaliteitsbewaking, coaching en opleiding van de lokale coördinatoren, het organiseren van een lerend netwerk met uitwisseling tussen coördinatoren in Vlaanderen en Brussel, het ter beschikking stellen van de algemene visie en methode, formulieren en werkdocumenten, de toegang tot de centrale database en registratiesysteem en het opstarten van nieuwe werkingen, wordt ondersteund vanuit de centrale werking van Home-Start Vlaanderen.

Vanaf januari 2024 gaan we in Leuven en Herent aan de slag met het project 'Taalmaatjes'. Gedurende de komende twee jaar streven we ernaar 20 vrijwilligers op te leiden tot 'taalmaatjes' via vorming en oefenateliers, georganiseerd door Home-Start Leuven en Herent. De vrijwilligers leggen tijdens hun ondersteuning in het gezin een extra focus op taalstimulatie en zorgen zo voor meer oefenkansen in het gezin, zowel binnen de thuiscontext, als daarbuiten.

We blijven de samenwerking met de projecten Werf Gezinscoach en Zorgzame Buurten Heverlee behouden, maar in 2024 herbekijken we hoe deze projecten zich beter tot vrijwilligers kunnen richten en onderzoeken welke drempels vandaag aanwezig zijn.

Ook in 2024 blijven we het CRM-systeem verder implementeren, met het oog op een betere organisatie van de gezins- en vrijwilligersdossiers, en eenvoudiger registreren en meten van een aantal indicatoren.

Bij de komende gemeenteraadsverkiezingen in Vlaanderen op 13 oktober 2024 valt de opkomstplicht weg. Mensen zijn niet meer verplicht om naar de stembus te trekken. Die beslissing van de Vlaamse regering dreigt grote gevolgen te hebben, vooral voor mensen in een kwetsbare positie. Uit onderzoek blijkt dat zij het vaakst thuisblijven. Politiek gaat over het dagelijks leven, over de scholen waar je

kinderen naartoe gaan, het loon dat je krijgt, de wegen waarop je je verplaatst... In 2024 zetten we bij de gezinnen in op het informeren en sensibiliseren over de meerwaarde van hun stem in de verkiezingen.

6.5. Vrijtijdsparticipatie in 2024

We blijven in 2024 de vrijwilligers sensibiliseren over de 6 B's van vrijtijdsparticipatie (betaalbaarheid, bereikbaarheid, begrijpbaarheid, beschikbaarheid, bruikbaarheid en betrouwbaarheid), we informeren hen over het betaalbaar aanbod in en rond Leuven en we ondersteunen hen in het aangaan van hun zoektocht naar een laagdrempelige activiteit of hobby. De steun van een buddy blijft noodzakelijk om de eerste drempels te overwinnen.

Dankzij het project 'Taalmaatjes' kunnen we in 2024 een klein budget vrijmaken in Leuven en Herent voor tussenkomst vrije tijd. Concreet gaat het om een terugbetaling van 80% van het lidgeld voor vakantiecampen en hobby's, na kennismaking met en toepassing van kortingssystemen (UiTPAS, mutualiteit...) en met een maximum van 70 euro per kind.

7. Slotwoord

Wij blikken met onze organisatie dankbaar terug op het voorbije jaar, waar we in heel Vlaanderen duurzame partnerschappen konden uitbouwen met lokale besturen en zo steeds gezinnen kunnen blijven verbinden met geëngageerde burgers.

De afdeling Leuven blijft de kroon spannen bij Home-Start Vlaanderen: de grootste werking, een gedreven team en een sterke ploeg Leuvense vrijwilligers die zich wekelijks naar hun gezin begeven.

Wij engageren ons om onze rol in een zorgzame stad te blijven spelen, waarin ouders met jonge kinderen de steun krijgen van zorgzame medeburgers, zodat kinderen de start en de kansen krijgen die ze verdienen. Wij zijn ervan overtuigd dat het een sterke bijdrage is die we leveren aan zorgzame buurten en een solidaire en veerkrachtige stad.

Bijlagen

Home-Start Leuven in beeld

Vorming 'meertaligheid' i.s.m. Thuisbegeleidingsdienst Woluwe

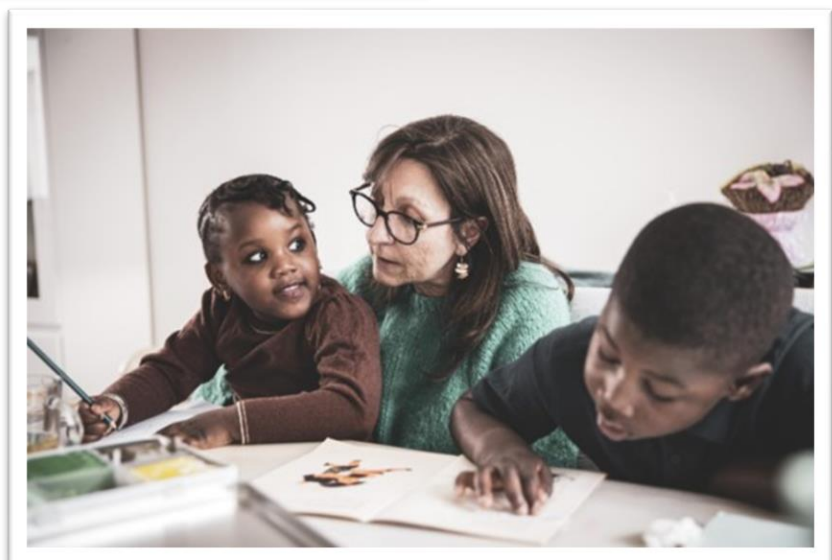

Vorming i.s.m. huispsychologe Martine Sucaet

Interne vorming 'Start to Play'

Vrijwilliger Ingrid met haar Home-Startgezin, in De Standaard

Home-Starttafels in de bib van Kessel-Lo, Heverlee en Wilsele

Het team van Home-Start Vlaanderen op teamdag in Lier

Knutselgerief en tekenmateriaal van Home-Start Leuven in gebruik

Getuigenis van
een vrijwilliger
en haar Home-
Startgezin voor
LVN

Reclame op de bussen van De Lijn en fietsflyers

Vrijwilligersbeurzen en Home-Start Leuven op een totem i.k.v. de week van de vrijwilliger

Bieke Verlinden en Stan Van Samang in kader van de broodzakkenactie

Vrijwilligerswerkbeurs van stad Leuven

Getuigenissen

Hoe je als vrijwilliger écht het verschil kan maken: naar het oudercontact , maar ook naar de scouts en Planckendael

Wekelijks gaat Ingrid Bal langs bij een Leuvens gezin met Ivoriaanse roots. Het begon met een vraag om de kinderen te helpen bij hun huiswerk. Intussen heeft Ingrid Bal (57) de moeder van het Ivoriaanse gezin al toegeleid naar Nederlandse les en de kinderen ingeschreven

bij de scouts. Ze introduceerde hen ook bij de bibliotheek. Wekelijks gaat ze langs. ‘De kinderen zijn dol op haar’, zegt Diakite Thene (34), die vijf maanden geleden beviel van haar vijfde kind. ‘Ze is lief voor hen, en ze heeft mij al veel geholpen. Ze gaat zelfs mee naar het oudercontact op school.’

Diakite en haar man Saidou Cisse (42) hebben vijf kinderen. Met uitzondering van het jongste prinsesje, Maryam, dat bij haar moeder op de schoot zit, klitten ze rond Ingrid heen. Djene (3) wil een gekleurd blad papier om te knutselen. Ingrid vraagt welke kleur ze wil. ‘Pink!’ Hoe dat in het Nederlands heet, weet ze niet. Haar broer Ousmane (9) wel: ‘Roze!’

Dit interview verscheen in De Standaard op woensdag 8 maart 2023

Interview: Veerle Beel

Foto's: Sebastian Steveniers

Hier kan ik écht een verschil maken

Sara is vrijwilliger bij Home-Start Leuven, een organisatie die gezinnen met jonge kinderen ondersteunt bij de opvoeding. Wekelijks komt ze over de vloer bij Tahani, die 10 jaar geleden met haar gezin van Irak naar België vluchtte.

Tahani: 'Wij hebben drie jonge kinderen, maar mijn Nederlands is nog niet zo goed. Dat is soms moeilijk als ik dingen in orde wil brengen. Ik heb wel les gevolgd bij Ligo (vroeger bekend als Open School, red.), maar ik ben ermee gestopt om voor mijn moeder te zorgen, die hier ook woont. Ze heeft veel meegemaakt, ze is getraumatiseerd door het geweld dat ze in Irak gezien heeft.'

Verschenen in LVN, januari 2023

Deelname aan partneroverleg in de stad – 2023

- 17 01 2023: Werkgroep Kirikou
- 17 01 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg zwangerschap-baby-peuter (ZBP)
- 23 01 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg kleuter-lagere school (KLS)
- 24 01 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching – thema tewerkstelling i.s.m. VDAB en OCMW
- 26 01 2023: Dialooggroep ZBP – bezoek aan Reuzenhuis en lezing Born in Belgium
- 31 01 2023: Stuurgroep Huis van het Kind Leuven
- 27 02 2023: Iedereen Digitaal @ Leuven – voorbereiding cyclus 2
- 27 02 2023: Werf Gezinscoaching – reflectieteam
- 02 03 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching – casusbespreking
- 20 03 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg KLS
- 21 03 2023: World Social Work Day – themadag
- 23 03 2023: Stuurgroep Huis van het Kind Leuven
- 23 03 2023: Eerstelijnszone Leuven (ELZ) – algemene vergadering
- 27 03 2023: Iedereen Digitaal @ Leuven – introductieavond nieuwe vrijwilligers
- 28 03 2023: Netwerk Geïntegreerd Breed Onthaal Leuven (GBO) – netwerklunch thema ‘nieuwkomers’
- 28 03 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching – casusbespreking
- 30 03 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg ZBP
- 25 04 2023: Algemene vergadering Huis van het Kind Leuven
- 27 04 2023: GBO – Netwerklunch thema ‘Verhoogde Tegemoetkoming’
- 09 05 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching
- 15 05 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg KLS
- 16 05 2023: KU Leuven Engage Celebration
- 23 05 2023: GBO – netwerklunch thema ‘Leuven Helpt 2.0’
- 30 05 2023: Stuurgroep Huis van het Kind Leuven
- 07 06 2023: Workshop ‘filosofen met kinderen’ georganiseerd door Home-Start Vlaanderen i.s.m. De RuimteVaart
- 07 06 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg ZBP
- 08 06 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching
- 12 06 2023: Huis van het Kind Leuven – netwerkmoment KLS – ‘opgroeien in veiligheid’
- 20 06 2023: Overleg Welzijnsschakels

20 06 2023: Werkgroep Kirikou

21 06 2023: Iedereen Digitaal @ Leuven – Iedereen Lucht: stand van zaken en vooruitblik

22 06 2023: GBO – netwerklunch thema ‘veranderingen Dijledal en SPIT SVK’

22 06 2023: Forum ELZ Leuven

22 06 2023: Opgroeien – sectoroverleg mobiel aanbod

27 06 2023: Huis van het Kind Leuven – denkdag

22 08 2023: Iedereen Digitaal @ Leuven – werkgroep begeleiding vrijwilligers, evaluatie en planning

12 09 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching

26 09 2023: GBO – Netwerklunch thema ‘Geestelijke gezondheid en ELP’

12 10 2023: GBO – Netwerklunch thema ‘Iedereen Digitaal @ Leuven’

16 10 2023: Multidisciplinair casusoverleg – perinatale mentale gezondheid

17 10 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg KLS

17 10 2023: Huis van het Kind Leuven – netwerkmoment ‘opgroeien in veiligheid’ i.s.m. Sporen vzw

18 10 2023: Project zorgzame buurten in Heverlee – Stakeholdersevent

18 10 2023: Overleg met Eline Vanhaverbeke (vrijwilligerswerking en burenhulp stad Leuven)

19 10 2023: Overleg met Yusuf Farah (buddywerking dienst Diversiteit)

24 10 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching

26 10 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg ZBP

14 11 2023: Stuurgroep Huis van het Kind Leuven

15 11 2023: Netwerkmoment Iedereen Digitaal @ Leuven

15 11 2023: Co-creatiesessie vrijwilligers – Iedereen Digitaal @ Leuven

15 11 2023: Duo-interview met Lisa Bels van ELZ Leuven rond de opvolging en toekomst van het project

16 11 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoaching

24 11 2023: Infosessie vernieuwde CSO-werking

30 11 2023: GBO – netwerklunch thema ‘juridische bijstand en vakbonden’

05 12 2023: Buurtverbindersplatform

07 12 2023: ELZ Leuven – algemene vergadering

20 12 2023: Huis van het Kind Leuven – trekkersoverleg ZBP

21 12 2023: Lerend netwerk Werf Gezinscoach

Home-Start nieuwsbrief voor vrijwilligers

Info en weetjes (aan het breder netwerk van vrijwilligers en sympathisanten van de afdeling Leuven – ongeveer 160 ontvangers)

INFO EN WEETJES – 28 april 2023

Waarheen? Waarheen?

30CC presenteert:

- [BOK](#) op vrijdag **5 mei 2023** om **19u** in **30CC/Wagehuys**. BOK is een voorstelling met veel beweging voor kinderen **vanaf 8 jaar**.

Prijs? 10 euro en met de UiTPAS aan kansentariaf heb je recht op korting.

- [Een stapel verhalen](#) op **zaterdag 6 mei 2023** om **11u** in de bib van **Witsele** en om **13u30** in de bib van **Heverlee**. Een stapel verhalen is voor kinderen **tussen 3 en 6 jaar**. Dit is een activiteit in kader van Boekstart-dag.

Prijs? 9 euro en met de UiTPAS aan kansentariaf heb je recht op korting.

- [Wat was en wat nu](#) op **vrijdag 12 mei** om **19u** in **OPEK**. Wat was en wat nu is een voorstelling voor kinderen **vanaf 8 jaar**.

Prijs? 14 euro en met de UiTPAS aan kansentariaf heb je recht op korting.

- [Barrière](#) op **vrijdag 12** en **zondag 14 mei** in **30CC/Velodroom**. Vier artiesten en een slagboom in een swingend kwintet. Barrière is toegankelijk voor **alle leeftijden**.

Prijs? Gratis!

- [Pandax](#) op **vrijdag 12, zaterdag 13 en zondag 14 mei**. Pandax is een circusvoorstelling voor kinderen **vanaf 5 jaar**. De circustent wordt opgezet in **Park de Bruul**.

Prijs? 15 euro (12 euro voor -12 jaar) en met de UiTPAS aan kansentariaf betaal je 3 euro.

- [PERMIT – première](#) op **vrijdag 12, zaterdag 13 en zondag 14 mei** in **30CC/Schouburg**. Deze circusvoorstelling is toegankelijk voor **alle leeftijden**.

Prijs? 12 euro (10 euro voor -12 jaar) en met de UiTPAS aan kansentariaf betaal je 2,40 euro.

- [Tillies Toer](#) **tot eind juni op woensdag en zondag** in **30CC/Schouburg**. Tillie groeide op in de Schouburg en kent het gebouw op haar duimpje. Ze neemt je mee op reis door de tijd in een interactieve rondleiding op maat van kinderen **vanaf 8 jaar**.

MUNDO MOVES

De lente is in het land en dus komt **Mundo Moves**, het Leuvense stadsfestival voor mondiale solidariteit opnieuw naar de stad. Beleef van **14 april tot en met 21 mei** heel wat activiteiten rond internationale solidariteit en duurzame ontwikkeling, zoals een film gaan kijken tijdens het Afrika Filmfestival of gaan feesten op het Wereldfeest van **13 mei 2023**. Andere activiteiten van Mundo Moves vind je [hier](#).

Sportpretdagen tijdens de zomervakantie

Wat?

Gedurende twee weken biedt [Sportpret vzw](#) kinderen elke dag andere sport- en spelactiviteiten aan, zoals handbal, volleybal, hockey, voetbal, bouncebal, basketbal, badminton. De bedoeling is dat de kinderen zo kunnen kennismaken met allerlei sporten, zodat ze in de toekomst eventueel kunnen aansluiten bij een echte sportclub.

Waar?

In de sporthal van Miniemeninstituut in Leuven (Diestsestraat 163, 3000 Leuven)

Wanneer?

Van [maandag 17 juli tot vrijdag 20 juli](#) en van [maandag 21 augustus tot vrijdag 25 augustus](#) telkens van 13u tot 16u30 (enkel in de namiddag dus). Bekijk [hier](#) de flyer.

Voor wie?

Kinderen van 3 tot 12 jaar (die opgroeien in kwetsbare omstandigheden)

Prijs?

Gratis

Hoe inschrijven?

Door een [mailtje](#) te sturen naar Sarah. Wees er snel bij!

Vrijwilligersbevraging Home-Start

Home-Start werkt in meer dan 20 landen over de hele wereld. Home-Start Worldwide verzamelt deze lente feedback van vrijwilligers over de hele wereld. Wij vragen 10 minuten van je tijd om deze enquête in te vullen en je ervaringen te delen.

Home-Start Worldwide zal de statistieken en citaten uit deze enquête gebruiken:

- om te begrijpen hoe we vrijwilligers beter kunnen ondersteunen;
- om te delen wat Home-Startwerkings wereldwijd doen;
- om meer vrijwilligers te werven;
- om met financierders de impact van vrijwilligerswerk te delen.

Door deel te nemen, help je ons het vrijwilligerswerk voor meer dan 20.000 vrijwilligers over de hele wereld te verbeteren en ervoor te zorgen dat meer gezinnen toegang krijgen tot de steun van Home-Start.

Je antwoorden zijn **anoniem**. We ontvangen later een samenvatting van de antwoorden uit ons land en delen die nadien.

Klik hier voor de vragenlijst: [Vrijwilligersbevraging Home-Start Lente 2023](#).

De vragenlijst invullen kan **tot en met maandag 15 mei**.

Hartelijk dank voor je medewerking!

Football Girls Leuven

Football Girls Leuven is een voetbalclub voor meisjes die zich extra inzet om ook meisjes uit kwetsbare gezinnen te bereiken. Bekijk [hier](#) de flyer met informatie over de 3 gratis proeftrainingen eind april/mei voor meisjes van 5 tot 20 jaar.

Geïnteresseerde speelsters kunnen zich via [deze link](#) aanmelden. Voor voetbalschoenen en -kledij kan er altijd via ons een aanvraag gedaan worden bij Kirikou.

Save the date: CIRKL!

Van **12 tot 14 mei** gaat de zesde editie van het **circusfestival CIRKL** door op de Velodroom en in Park De Bruul.

Laat je ook dit jaar onderdompelen in een indrukwekkend circusprogramma en geniet van een hapje en drankje op ons zonnig lenteterras. Artiesten uit binnen- en buitenland en de Cirklaboresidenten geven er het beste van zichzelf. Op het menu staan straffe voorstellingen van zowel gevestigde waarden als van aanstormend talent.

Boek je tickets op www.cirkfestival.be. Wees er snel bij!

Ontdek de kracht van je lichaam: 5 sessies over omgaan met stress

De sessies worden met veel passie gegeven door Martelize Kok (kinesiste WGC Caleido), Véronique De Roeck (eerstelijnspsychologe) en Sylvia Hubar, (sociaal werkster WGC Ridderbuurt). Iedereen **vanaf 16 jaar** is welkom. Deelname is **gratis**.

Via oefeningen leer je tijdens de sessies stress herkennen en krijg je handvaten om ermee om te gaan. De inzichten helpen je veerkracht te vergroten en de samenhang tussen geest en lichaam aan te voelen.

Alle praktische info vind je [hier](#) en op de [folder](#).

Onthaalhuis De Nomade en Roots vrijetijdsactiviteiten

[De Nomade](#) is het onthaalhuis voor anderstalige nieuwkomers in Leuven. Nieuwkomers krijgen er informatie over en hulp bij studeren, werken, wonen, gezondheid... In de Nomade kunnen ze bovendien andere nieuwkomers ontmoeten en deelnemen aan verschillende activiteiten.

Op woensdag- en vrijdagavonden zijn er weer heel wat nieuwe **Roots** activiteiten (voor vluchtelingen vanaf 18 jaar) gepland. De kalender en programmatie vind je [hier](#).

Save the date: netwerklunches van GBO

Het **Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO)** is een samenwerkingsverband tussen het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW), het OCMW Leuven en de Diensten Maatschappelijk Werk van de Mutualiteiten onder regie van de stad Leuven. De werkgroep GBO organiseert regelmatig **netwerklunches** in kader van een bepaald thema. De laatste twee thema's van het voorjaar zijn bekend:

- Dinsdag 23 mei: Leuven Helpt 2.0
- Donderdag 22 juni: veranderingen Dijledal en SVK SPIT

Heb je interesse? Neem zeker een kijkje op de [website](#) voor meer informatie.

KOALA-activiteiten in mei

Maandelijks organiseert de [KOALA-werking](#) in het **Buurtcentrum Sint-Maartensdal** heel wat kind-ouder-activiteiten (voor gezinnen in een kwetsbare situatie met kinderen tot 3 jaar in de wijk Sint-Maartensdal). Ook in mei staat er heel wat op de planning. [Bekijk hier het volledige programma](#).

*Copyright © 2023, *Home-Start Vlaanderen*, Alle rechten voorbehouden, Je krijgt deze mail omdat je vrijwilliger bent bij Home-Start Domo Leuven.*

Mail maandelijkse bijeenkomst

(aan de gezinsondersteunende vrijwilligers – ongeveer 90 ontvangers)

Beste *voornaam*

Administratie

Hieronder even de driemaandelijkse herinnering van de in orde te brengen administratie:

- Bezorg je tegen eind september de [onkostennota's](#) voor de maanden juli, augustus, september? Dat kan via mail of in onze brievenbus, of als we elkaar zien natuurlijk.
- Bezorg je eveneens het formulier met de [contactmomenten](#) van juli-augustus-september, volledig en correct ingevuld?

Kan je dit allemaal in orde brengen ten laatste **voor 1 oktober**? Als het voor jou van toepassing is en als je het nog niet hebt gedaan uiteraard.

REMINDER: Vorming meertaligheid i.s.m. KI Woluwe en Huis van het Kind Leuven - 12 september – 19u30

Morgen gaat de vorming over meertaligheid door! Wat betekent 'meertalig' of 'anderstalig' zijn eigenlijk? Hoe kan ik het taalontwikkelingsproces van anderstalige Leuvenaars ondersteunen en stimuleren? Hoe creëer ik wederzijds begrip en openheid in mijn communicatie?

Over dergelijke vragen zullen we ons samen met de outreachende **taalcoach** buigen tijdens de vorming over meertaligheid op **dinsdag 12 september 2023 van 19u30 tot ten laatste 22u**. De vorming zal doorgaan bij ons in de **Naamsestraat 153-155 in Leuven**.

Inschrijven voor deze vorming kan nog steeds door een mailtje te sturen naar leuven@homestartvlaanderen.be.

Krachtig vrijwilligen: Workshop grenzen stellen als vrijwilliger

Ben je erg enthousiast en doe je je vrijwilligerswerk graag, dan bestaat de kans misschien dat je meer hooi op je vork neemt dan je eigenlijk zou willen. Het is in zo'n situatie belangrijk dat je je grenzen kan en durft aan te geven. In de **workshop "Krachtig vrijwilligen"** wordt er samen gekeken naar waar je tegenaan kan lopen op je vrijwilligerswerk.

Waar ligt jouw grens? Wat doet dit met jou? Hoe kan je hiermee constructief omgaan? Samen met de andere deelnemers proberen we hier een antwoord op te bieden.

Er vindt een workshop plaats op **maandag 2 oktober, van 13.30 tot 16 uur en op woensdag 4 oktober van 19 tot 21.30 uur**.

De workshop wordt gratis aangeboden door **HerstelAcademie Diletti** regio Leuven, in samenwerking met de stad.

Inschrijven is verplicht - [klik hier](#) ('Krachtig vrijwilligen DAG' of 'Krachtig vrijwilligen AVOND').

Gesloten facebookgroep voor nieuwe vrijwilligers

Op **facebook** hebben we een gesloten groep voor de Home-Startvrijwilligers van onze afdeling in Leuven. Hierin kan je vragen, tips, advies... delen met elkaar en interessante informatie verkrijgen. Wie dat wil, kan zich vrijblijvend aan de groep toevoegen via [deze link](#).

Naamsestraat 153-155 | 3000 Leuven | leuven@homestartvlaanderen.be | 0492 43 67 09
www.homestartvlaanderen.be